

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 126/2020
09.07.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић, Татјане Миљуш, др Илије Зиндовића и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА ПР самостална угоститељска радња „...“ из ..., ..., чији је пуномоћник Никола Томашевић, адвокат у ..., против туженог „Eurobank“ АД Београд, ул. Вука Караџића 10., ради утврђења ништавости уговора, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 3346/18 од 07.11.2019. године, у седници већа одржаној дана 09.07.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ посебна ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 3346/18 од 07.11.2019. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 3346/18 од 07.11.2019. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 5939/17 од 19.02.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и утврђено да су одредбе Уговора о кредиту бр. ...-.../... од 21.06.2007. године и Уговора о кредиту бр. ...-.../... од 07.04.2008.године у члану 5. тачка 5.1 и тачка 5.3. , као и одредбе Уговора о кредиту бр. ...-.../... од 04.01.2010. године, Уговора о кредиту бр. ...-.../... од 15.07.2011. године и Уговора о кредиту бр. ...-.../... од 20.04.2012. године у члану 4. тачка 4.1. у делу у коме је наведено да је „ Номинална каматна стопа променљива у складу са Општим условима пословања банке“ и тачка 4.2. истог члана, закључених између туженог и тужиоца (у то време предузетника) ништаве и да не производе правно дејство, што је тужени дужан признати и трпети. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се утврди да су Уговор о кредиту бр. ...-.../... од 21.06.2007. године и Уговор о кредиту бр. ...-.../... од 07.04.2008.године, Уговор о кредиту бр.. ...-.../... од 04.01.2010. године, Уговор о кредиту бр. ...-.../... од 15.07.2011. године и Уговор о кредиту бр. ...-.../... од 20.04.2012. године ништави у преосталом делу. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати трошкове парничног поступка у износу од 80.850,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 3346/18 од 07.11.2019. године, ставом првим изреке, делимично је преиначена првостепена пресуда у ставу другом

изреке у делу у коме је одбијен тужбени захтев да се утврди да је ништава и да не производи правно дејство одредба члана 1.2. Уговора о кредиту бр. ...-.../... од 21.06.2007. године и Уговора о кредиту бр. ...-.../... од 07.04.2008.године, којом је уговорено да ће „дужник вршити отплату свих обавеза по овом кредиту по средњем курсу Еуробанк ЕФГ Штедионица ад Београд важећем на дан уплате“ и пресуђено тако што је утврђено да је ништава и да не производи правно дејство наведена одредба уговора. Ставом другим изреке, одбијена је жалба тужиоца као неоснована и потврђена првостепена пресуда у преосталом делу става другог изреке и у ставу трећем изреке. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, позивајући се на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Према члану 404. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр.72/11... 18/20), ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности посебне ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Поступајући на основу цитиране законске одредбе Врховни касациони суд није дозволио одлучивање о посебној ревизији тужиоца јер у конкретном случају за то нису испуњени услови из одредбе члана 404. Закона о парничном поступку. Није потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, нити је потребно ново тумачење права. Другостепеном пресудом је правноснажно одлучено о захтеву тужилаца да се утврди да су ништави Уговор о кредиту бр. ...-.../... од 21.06.2007. године и Уговор о кредиту од 07.04.2008.године, Уговор о кредиту бр. ...-.../... од 04.01.2010. године, Уговор о кредиту бр. ...-.../... од 15.07.2011. године и Уговор о кредиту бр. ...-.../... од 20.04.2012. године. Према налажењу нижестепених судова предметни уговори о кредиту закључени су у складу са одредбом члана 1065. и 1066. Закона о облигационим односима, и нису испуњени услови из члана 103. Закона о облигационим односима за ништавост предметних уговора у целости. Ништавост појединих одредаба како је утврђено побијаном пресудом, уз ништавост одредаба која је утврђена правноснажном пресудом донетом у истом поступку 18П 7568/14 од 09.06.2016. године (одредбе Уговора о кредиту бр. ...-.../... од 21.06.2007. године и Уговора о кредиту бр. ...-.../... од 07.04.2008. године у члану 5. тачка 5.1 и тачка 5.3., и у члану 9. тачка 9.1 и тачка 9.3, као и одредбе Уговора о кредиту бр. ...-.../... од 04.01.2010. године, Уговора о кредиту бр. ...-.../... од 15.07.2011. године и Уговора о кредиту бр. ...-.../... од 20.04.2012. године у члану 4. тачка 4.1. у делу у коме је наведено да је „Номинална каматна стопа променљива у складу са Општим условима пословања банке“ и тачка 4.2. истог члана и у члану 5 тачка 5.1. и тачка 5.2.; и одредба члана 1.2. Уговора о кредиту бр. ...-.../... од 21.06.2007. године и Уговора о кредиту бр. ...-.../... од 07.04.2008.године, којом је уговорено да ће „дужник вршити отплату свих обавеза по овом кредиту по средњем курсу Еуробанк ЕФГ Штедионица ад Београд важећем на дан уплате“), не повлачи ништавост самих уговора у смислу члана 105. Закона о облигационим односима. Зато је одбијен тужбени захтев да су утврди да су наведени уговори ништави у целости.

Имајући у виду садржину тражене правне заштите, начин одлучивања и разлоге на којима су засноване одлуке нижестепених судова, Врховни касациони суд налази да у конкретном случају није потребно ни ново тумачење права, ни уједначавање судске праксе. Тужилац у ревизији није навео различите правноснажне судске одлуке по истом правном питању од значаја за праксу. Такође, није навео у чему се огледа разлика у ставовима судова имајући у виду да се према правном схватању Врховног касационог суда валутна клаузула може правно ваљано уговорати у циљу очувања једнакости узајамних давања. У конкретном случају, обавезе тужиоца по уговору из 2008. године, који је садржао валутну клаузулу са уговореном валутом CHF, рефинансиране су по уговору бр. ...-.../... од 20.04.2012. године са валутном клаузулом са валутом EUR. Правноснажном пресудом отклоњена је неједнакост у обавезама уговорних страна с обзиром на курс валута према коме се обавезе прерачунавају. Стога, закључак судова да предметни уговори производе правно дејство након оглашавања ништавим појединих одредаба уговора, и уз уговорену валутну клаузулу производе правно дејство, и нису у супротности са правним схватањем Врховног касационог суда усвојеним на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда одржаној 02.04.2019. године.

Битне повреде одредаба парничног поступка, као ни разлози који се тичу правилности утврђеног чињеничног стања, на које се позива ревидент, нису законски основ због кога се може изјавити посебна ревизија.

Из изнетих разлога, на основу члана 404. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке овог решења.

Врховни касациони суд је испитао дозвољеност ревизије применом одредаба члана 410. у вези са чланом 479. став 6. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр.72/11... 18/20) и одлучио да ревизија није дозвољена, јер је изјављена против одлуке против које се не може изјавити.

Према одредби члана 479. став 6. Закона о парничном поступку, у споровима мале вредности против одлуке другостепеног суда ревизија није дозвољена. Одредбом члана 480. став 2. Закона прописано је да, ако у одредбама ове главе није другачије прописано, у поступку у привредним споровима сходно се примењују остале одредбе овог закона. У привредним споровима, спорови мале вредности, по члану 487. став 3. Закона о парничном поступку су спорови у којима се тужбени захтев не односи на потраживање у новцу, а вредност предмета спора коју је тужилац навео у тужби не прелази динарску противвредност од 30.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе.

Тужба је поднета дана 26.11.2014. године. Вредност предмета спора о коме је одлучено у побијаном делу износи 100.000,00 динара, што је противвредност испод 30.000 евра. Како се ради о спору мале вредности ревизија тужиоца није дозвољена.

Нема места ни примени члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку који прописује да је ревизија увек дозвољена када другостепени суд преиначи пресуду и одлучи о захтевима странака, јер је првостепена одлука је преиначена у корист ревидента.

На основу изложеног и члана 413. Закона о парничном поступку, ревизијски суд је ревизију одбацио као недозвољену.

**Председник већа - судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић